

Obsah

Systematické a integrované ošetření parodontu inlinum – model SIP (Ralf E. Mutschelknauss)	83
Anamnéza – vyšetření – motivace	83
První návštěva – konzultace	83
(Ralf E. Mutschelknauss)	83
Úvod	4
Předmluva	5
1 Epidemiologie	17
(Elke J. Mutschelknauss a Ralf E. Mutschelknauss)	17
1.1 Definice epidemiologie a její úkoly	17
1.2 Důležité pojmy z epidemiologie	18
1.3 Speciální epidemiologické problémy parodontologie	19
1.4 Četnosti parodontálních onemocnění	21
1.5 Rizikové faktory parodontálních onemocnění	23
1.6 Parodontální onemocnění jako rizikový faktor pro jiné choroby	28
1.7 Perspektivy	29
2 Anatomie a fysiologie parodontu	35
(Ralf E. Mutschelknauss)	35
2.1 Anatomie parodontu	35
2.1.1 Gingiva	35
2.1.2 Periodoncium (desmodont)	41
2.1.3 Cement kořene	44
2.1.4 Alveolární kost – parodontální kost	46
2.1.5 Krevní zásobení – cévní systém	48
2.1.6 Lymfatický systém	49
2.1.7 Nervové zásobení	49
2.2 Fyziologie parodontu	49
3 Etiologie a patogeneze	53
3.1 Etiologie a patogeneze zánětlivých parodontálních onemocnění	53
(Reiner Mengel a Lavin Flores-de-Jacoby)	53
3.1.1 Plak	54
3.1.2 Bakterie	54
3.1.3 Histopatogeneze	55
3.1.4 Zubní kámen	58
3.1.5 Sekundární faktory	60

3.1.6	Imunitní systém	61
3.1.7	Endogenní faktory	63
3.2	Okluzní trauma	73
	<i>(Ralf E. Mutschelknauss)</i>	
3.2.1	Funkce – dysfunkce – parafunkce	73
3.2.1	Okluzní trauma	73
3.3.	Projevy celkových onemocnění na gingivě a parodontu	79
	<i>(Manfred Straßburg a Mossad Megahed)</i>	
3.3.1	Projevy akutních výrovních onemocnění na gingivě	79
3.3.2	Akutní nekrotizující ulcerózní gingivitida (ANUG)	80
3.3.3	(Akutní) pseudomembranózní kandidóza gingivy (soor)	82
3.3.4	Ostatní specifické záněty gingivy	82
3.3.5	Projevy gastrointestinálních chorob na gingivě a parodontu	82
3.3.6	Změny na gingivě a parodontu u diabetes mellitus	83
3.3.7	Projevy kožních chorob na gingivě	83
3.3.8	Gingivitis desquamativa	85
3.3.9	Projevy genetických chorob na gingivě a parodontu	85
3.3.10	Projevy histiocytózy z Langerhansových buněk na gingivě a parodontu	88
3.3.11	Projevy granulomatózních chorob na gingivě	90
3.3.12	Krvácivé projevy u trombocytopenií na gingivě	91
3.3.13	Projevy akutních leukémí na gingivě a parodontu	91
3.3.14	Projevy ostatních maligních neoplazií na gingivě a parodontu	93
3.4.	Projevy některých nežádoucích účinků léků na gingivě a parodontu	95
	<i>(Manfred Straßburg)</i>	
3.4.1	Vedlejší účinky cytostatické chemoterapie	95
3.4.2	Medikamentózně podmíněná fibrózní hyperplazie gingivy	95
3.5	Epulidy	99
	<i>(Manfred Straßburg)</i>	
3.5.1	Epulis granulomatosa (granuloma pyogenicum/teleangiectaticum)	99
3.5.2	Epulis fibromatosa (lokalizovaná fibrózní hyperplazie)	100
3.5.3	Periferní obrovskobuněčný granulom (starší označení: obrovskobuněčná epulis)	100
3.5.4	Terapeutické důsledky	100
3.5.5	Diferenciálně diagnostické aspekty	100

4	Systematické a integrované ošetření parodontu	105
	– model SIP	105
	(<i>Ralf E. Mutschelknauss</i>)	
5	Anamnéza – vyšetření – motivace	109
5.1	První návštěva – konzultace	109
	(<i>Ralf E. Mutschelknauss</i>)	
5.2	Motivace pacientů s onemocněním parodontu	110
	(<i>Hans-Georg von der Ohe</i>)	
5.2.1	Motivace a spolupráce	110
5.2.2	Převedení do praxe	112
5.2.3	Nemotivovatelný pacient	123
5.3	Ošetření akutních onemocnění	127
	(<i>Ralf E. Mutschelknauss</i>)	
5.3.1	Akutní nespecifická gingivitis	127
5.3.2	Akutní nekrotizující ulcerózní gingivitis (ANUG)	127
5.3.3	Parodontální absces	129
6	Iniciální diagnostika – iniciální terapie	135
6.1	Druhá až čtvrtá návštěva	135
	(<i>Ralf E. Mutschelknauss</i>)	
6.2	Klinické vyšetření	139
	(<i>Heinz Erpenstein</i>)	
6.2.1	Screeningové testy	139
6.2.2	Anamnéza	141
6.2.3	Klinické vyšetření	144
6.2.4	Vyhodnocení modelů	156
6.2.5	Dokumentace	156
6.3	Rentgenová diagnostika	160
	(<i>Hans-Georg von der Ohe</i>)	
6.3.1	Radiologické vyšetření v parodontologické praxi	160
6.3.2	Snímkovací techniky	164
6.3.3	Strategie vyšetření	167
6.3.4	Perspektivy pro budoucnost	168
6.4	Speciální diagnostické postupy	173
	(<i>Michael Stelzel</i>)	
6.4.1	Mikroskopické vyšetření v zástinu a fázovém kontrastu	173
6.4.2	Kultivace	174
6.4.3	Průkaz reakcí antigen/protilátky	174

6.4.4	DNK-sondy	176
6.4.5	Polymerázová řetězová reakce	178
6.4.6	Průkaz enzymů	178
6.4.7	Genetické testy	178
6.4.8	Zpracování vzorků	181
6.4.9	Souhrn	181
6.5	Instrumentální ošetření	184
	(Ralf E. Mutschelknauss)	
6.5.1	Profesionální čištění zubů – scaling a leštění kořenů	184
6.5.2	Hluboký scaling – vyhlazení kořenů	191
6.5.3	Účinnost nástrojů – vliv na povrch kořene	197
6.5.4	Praktický postup při scalingu a root planingu	198
6.5.5	Odstranění iatrogenních irritačních faktorů	199
6.5.6	Broušení parodontologických nástrojů	201
7	Mikrobiologie parodontopatií	
	– medikamentózní léčba parodontopatií	205
	(Ralf. E. Mutschelknauss)	
7.1	Parodontální infekce	205
7.2	Mikrobiologie onemocnění parodontu	206
7.3	Mikrobiologická diagnostika	208
7.4	Medikamentózní léčba	209
7.5	Medikamentózní podpůrná terapie některých typů parodontitid	215
7.6	Integrace mikrobiologie do systematického parodontologického ošetření	216
7.7	Praktická koncepce	217
8	Doplňková léčba a diferenciální diagnostika	223
8.1	Čtvrtá a pátá ordinační návštěva	223
	(Ralf E. Mutschelknauss)	
8.2	Endodoncie a parodontologie	224
	(Peter Guldener †, Beatrice Siegrist-Guldener)	
8.2.1	Patogeneze	224
8.2.2	Klasifikace paro-endo lézí	226
8.2.3	Diagnostika	227
8.2.4	Terapie	230

8.3.	Nomenklatura marginálních parodontopatií 238
	<i>(Heinz Erpenstein)</i>
8.3.1	Německá nomenklatura 238
8.3.2	Americká nomenklatura 247
8.4	Zhodnocení – plánování – diskuse 248
	<i>(Ralf E. Mutschelknauss)</i>
9	Funkční diagnostika a terapie 253
9.1	Šestá a sedmá návštěva 253
	<i>(Ralf E. Mutschelknauss)</i>
9.2	Funkční poruchy – diagnostika 254
	Funkční terapie – zábrusy 254
	<i>(Peter Diedrich, Ralf E. Mutschelknauss)</i>
9.2.1	Parodontální symptomy okluzního traumatu 254
9.2.2	Okluzní terapie 260
9.2.3	Ortodontická změna polohy 264
9.2.4	Dlahování 267
9.3	Dočasné a semipermanentní dlahování 269
	(Brigitte Simon)
9.3.1	Historický vývoj dlahování 269
9.3.2	Vědecké základy současného hodnocení dlahování 269
9.3.3	Indikace dlahování 274
9.3.4	Způsoby dlahování 278
9.3.5	Zhodnocení dlahování v rámci integrovaného ošetření 279
10	Chirurgické ošetření parodontu 283
10.1	Osmá až dvanáctá návštěva 283
	<i>(Ralf E. Mutschelknauss)</i>
10.2	Úvod do chirurgické fáze 284
	<i>(Ralf E. Mutschelknauss)</i>
10.2.1	Cíle parodontální chirurgie 284
10.2.2	Omezení chirurgické léčby 284
10.2.3	Časové zařazení parodontální chirurgie (timing) 286
10.2.3	Chirurgický zákrok na parodontu 288
10.3	Kyretáz 290
	<i>(Ralf E. Mutschelknauss)</i>
10.3.1	Uzavřená kyretáz 290
10.3.2	Otevřená kyretáz (ENAP) 297

10.4	Gingivektomie a gingivoplastika	299
	<i>(Ralf E. Mutschelknauss)</i>	
10.4.1	Gingivektomie	299
10.4.2	Vysokofrekvenční chirurgie	303
10.4.3	Gingivoplastika	307
10.5	Lalokové operace	310
	<i>(Reiner Mengel, Lavin Flores-de-Jacoby, Ralf E. Mutschelknauss)</i>	
10.5.1	Řezy	310
10.5.2	Možnosti hojení po lalokových operacích	310
10.5.3	Historický vývoj	313
10.5.4	Cíle a možnosti	315
10.5.5	Modifikovaný Widmanův lalok	315
10.5.6	Apikálně posunutý lalok	319
10.5.7	Slizniční a mukoperiostální laloky	323
10.5.8	Operační techniky u samostatně stojících zubů a zubů na konci řady	328
10.5.9	Stehy a šicí techniky	332
10.6	Intraalveolární kostní defekty a postižení furkací	338
	<i>(Ralf E. Mutschelknauss, Brigitte Simon)</i>	
10.6.1	Patologické změny na parodontální a alveolární kosti	338
10.6.2	Diagnostika kostních defektů a postižení furkací	344
10.6.3	Ošetření patologických změn na kosti	347
10.6.4	Ošetření zubů s postiženými furkacemi	356
10.6.5	Praktická koncepce ošetření kostních defektů a postižených furkací	366
10.7	Regenerativní operační metody	371
	<i>(Reiner Mengel, Lavin Flores-de-Jacoby)</i>	
10.7.1	Historický vývoj	371
10.7.2	Indikace	373
10.7.3	Operační technika	373
10.8	Plastická a mukogingivální chirurgie	382
	<i>(Reiner Mengel, Ralf E. Mutschelknauss, Lavin Flores-de-Jacoby)</i>	
10.8.1	Anatomické základy	382
10.8.2	Historický vývoj	384
10.8.3	Indikace	390
10.8.4	Rozšíření připojené gingivy	391
10.8.5	Frenulektomie – frenulotomie	392
10.8.6	Krytí parodontálních recesů	394
10.8.7	Speciální operační techniky	406
10.8.8	Souhrn	410

10.9	Estetika v parodontologii	414
10.9.1	(<i>Heinz Erpenstein, Peter Diedrich</i>)	
10.9.1	Záchovné metody	414
10.9.2	Rekonstrukční metody	420
10.9.3	Resektivní metody	423
10.9.4	Mezioborové metodiky	425
10.10	Mikrochirurgie	427
	(<i>Ralf E.Mutschelknauss</i>)	
10.11	Léčba laserem	428
	(<i>Ralf E.Mutschelknauss</i>)	
10.12	Pooperační péče	432
	(<i>Ralf E.Mutschelknauss</i>)	
11	Udržovací fáze	437
11.1	Další systematický průběh léčby	437
	(<i>Ralf E.Mutschelknauss</i>)	
11.2	Udržovací fáze léčby – recall	438
	(<i>Heinz Erpenstein</i>)	
11.2.1	Definice	438
11.2.2	Vědecké základy	438
11.2.3	Supra- versus subgingivální scaling	439
11.2.4	Akceptovatelnost	440
11.2.5	Intervaly	440
11.2.6	Personální předpoklady	441
11.2.7	Analýza rizika	442
11.2.8	Praktické provedení	443
PROTETIKA – IMPLANTOLOGIE – ORTODONCIE		
12	Další možnosti ošetření v chrupu s postiženým parodontem	451
12.1	Protetické ošetření a rekonstrukce chrupu s postiženým parodontem	452
	(<i>Ralf E.Mutschelknauss</i>)	
12.1.1	Diagnostika – iniciální terapie – plánování	452
12.1.2	Provizorní ošetření	453
12.1.3	Zvláštnosti chrupu s postiženým a ošetřeným parodontem	456
12.1.4	Definitivní protetické ošetření	464
12.1.5	Opravy náhrad	476
12.1.6	Vývoj parodontologické protetiky	477

12.2	Ošetření implantátů v chrupu s postiženým parodontem	484
	(Ralf E.Mutschelknauss)	
12.2.1	Historický vývoj	484
12.2.2	Indikace	487
12.2.3	Diagnostika	487
12.2.4	Bränemark systém	488
12.2.5	Protetické ošetření	495
12.3	Ortodontická léčba v chrupu s postiženým parodontem	498
	(Peter Diedrich)	
12.3.1	Parodontologický lokální nález – ortodontická závažnost	498
12.3.2	Systematika ošetření	501
12.3.3	Spektrum ortodonticko-parodontologických zákroků	502
13	Integrované ošetření – kazuistiky	511
	(Ralf E. Mutschelknauss)	
13.1	Komplexní ošetření s orální rehabilitací – dodatečná ošetření – dlouhodobé výsledky	511
13.2	Komplexní ošetření s ortodontickou úpravou a rekonstrukcí v postranních zubních úsecích, semipermanentní dlahování a dostavba korunek frontálních zubů	523
13.3	Komplexní ošetření s rozsáhlými chirurgickými zákroky na parodontu a semipermanentní dlahování – trvalá provizoria	530
13.4	Časně vznikající parodontitida (EOP) nebo rychle progredující parodontitida (RPP). Kombinace instrumentální a antibiotické léčby	531